

Til Datatilsynet

postkasse@datatilsynet.no

Tollbugata 3, 0152 Oslo

Klage: Programtillegget «Shinigami Eyes» brudd på personopplysningsloven Artikkel 9 m.m.

Søndag 21 februar 2021 ble programvaren “Shinigami Eyes” omtalt i NRK radioprogrammet “Norsken svensken og dansken”.

Beskrivelsen av “Shinigami Eyes” starter ca. 29:10 inn i programmet. Den Norske programlederen Hilde Sandvik beskriver programmet slik:

“... jeg laster ned dette tillegget i nettleseren chrome så betyr det at jeg kan gå inn og flagge deg som trans-fiendtlig hvis jeg mener du har vært ute og ment noe i denne diskusjonen”.¹

“Flaggingen” gjøres ved at navn fargekodes i nettleseren for å vise om den som navngis er “fob” eller “vennlig”. Fargekodingen er gjort diskret, slik at hvis man ikke vet at den er der er det lett å ikke legge merke til den. Fra et brukervennlighets-perspektiv må man si at dette er meget godt håndverk.

Programmet har også vært omtalt av Åsa Linderborg (en av deltakerne i “Norsken Svensken og Dansken-programmet) i den svenske avisen Aftonbladet:

*“Lyssna på det här: Det finns en programvara som man kan ladda ner, med vilken man kan rödmarkera en person som man anser är ”transofob”.
Verktiget heter Shinigami eyes – ”Dödens öga” på japanska – och stöds av bland andra Chrome, Firefox, Facebook, Twitter, Youtube och Wikipedia.
Ibland kan det vara svårt att snabbt avgöra om en feminist är transofob eller transvänlig, förklarar Shinigami eyes. Därför erbjuder de det här verktiget, som gör att användaren själv slipper ta reda på, och värdera, vad folk faktiskt har sagt och gjort.”²*

Elektronisk Forpost Norge (EFN) har undersøkt dette programmet og vi ber med dette Datatilsynet om å se på Dataprogrammet Shinigami Eyes (Stormens Øye på japansk) med hensyn på lovlighet av bruk i Norge, og eventuelle tiltak overfor utgiver eller nettbutikk som blir brukt for å distribuere programmet.

---

¹ <https://radio.nrk.no/serie/norsken-svensken-og-dansken/KMTE82001721>

² <https://www.aftonbladet.se/nyheter/kolumnister/a/41m4QG/dodens-oga-brannmarker-den-som-tanker-fel>

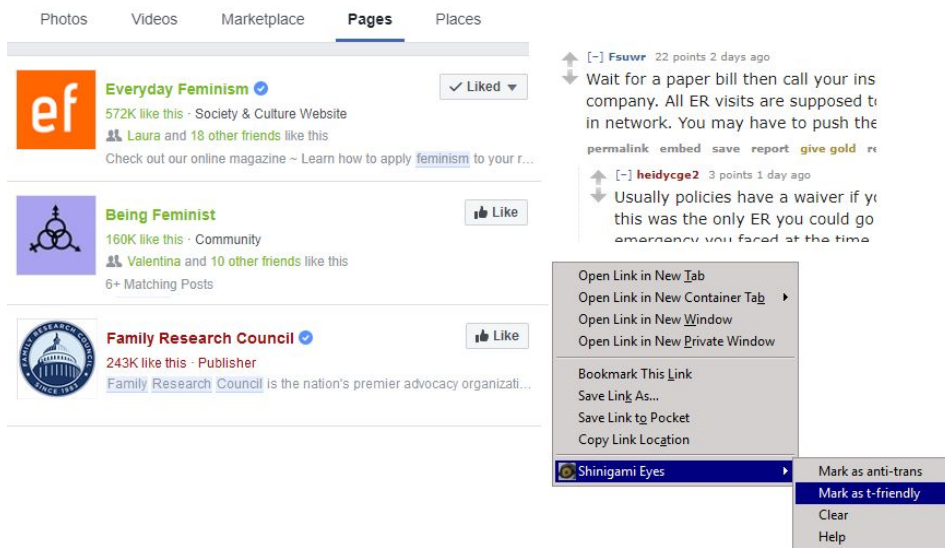
Om programmet og lover som brytes

Programmet er tilgjengelig fra app-butikkene til Chrome fra Google og Firefox³⁴.

Såvidt vi kan forstå innebærer bruk av dette programmet og drift av databasen den bruker åpenbare brudd på personopplysningslovens Artikkel 9 som forbyr registrering av personers politiske oppfatning, filosofiske overbevisning og fysisk persons seksuelle forhold eller seksuelle orientering m.m.

EFN har lastet ned programmets kildekode fra det offentlig tilgjengelige kildekode-arkivet "Github"⁵. Ved en inspeksjon av kildekode fant vi følgende forhold:

- For å identifisere personer som hhv "transfobiske" eller "trans-vennlige" brukes en teknologi som heter "Bloomfilter"⁶. Konfigurasjonsparametrene for filteret, dataene som brukes til å bestemme om et navn er "vennlig" eller "transfob", lastes ned fra webserveren sammen med nettlesertillegget.

Skjerm bilde fra Shinigami Eyes, som viser hvordan et navn, i dette tilfellet "Family Research Council" kan merkes som "trans friendly". Bildet er hentet fra dokumentasjonen som finnes i Github repositoriet.⁷

- 1) Brukere kan laste opp navn på personer de ønsker å klassifisere som "vennlig" eller "transfob" til nettsiden:

³ <https://chrome.google.com/webstore/detail/shinigami-eyes/ijcpiojgefknmcadacmacogglhjdjphi>

⁴ <https://addons.mozilla.org/nb-NO/firefox/addon/shinigami-eyes/>

⁵ <https://github.com/shinigami-eyes/shinigami-eyes>

⁶ https://en.wikipedia.org/wiki/Bloom_filter

⁷ <https://shinigami-eyes.github.io>

- a) <https://k5kk18774h.execute-api.us-east-1.amazonaws.com/default/shinigamiEyeSubmission>
- 2) Brukeropplastede klassifikasjoner vil fra tid til annen distribueres med nye versjoner av nettlesertillegget.
- 3) Nettadressen over identifiserer en tjener som er plassert i “us-east-1” availability zone for Amazon web services. Denne tjenesten er fysisk plassert i USA i delstaten Virginia.⁸

Fra disse fakta kan vi utlede følgende:

- A. Tjenesten sender og mottar data det er forbudt å lagre ihht til Personopplysningslovens artikkel 9.
- B. Det innhentes ikke samtykke fra dem det lagres data om, de informeres ikke om at det er lagret data om dem, det er ikke oppgitt noen måte man kan få innsyn i om det er lagret data om en, og de gis ikke anledning til å korrigere disse dataene. Dette er såvidt vi kan se lovbrudd i henhold til Personopplysningslovens §18, §21, §22 og sannsynligvis også andre paragrafer.
- C. Når data er mottatt går de gjennom en reaksjonsfunksjon, hvor det i følge programmets dokumentasjon er noen forslag som blir tatt til følge, og noen som ikke blir tatt til følge. Nøyaktig hvordan denne reaksjonsfunksjonen foregår har vi ikke etablert. Det er også ukjent nøyaktig hvilke navn som til enhver tid er blitt brukt til å lage filter-parametrene. Det er så vidt vi kan se ingen mulighet for å få seg selv fjernet fra listen av “vennlige” eller “transfobe” personer. Programmet har i alle fall ingen slik funksjon.
- D. Teknikken som brukes (Bloom Filtre) for å distribuere dataene ut til nettleserne er en teknikk der det ikke er eksplisitt lagret hvilke navn som skal identifiseres / klassifiseres som “vennlig” eller “transfob”. Bloomfiltre er en type matematisk funksjon som kalles “hash-funksjon” og som gjør denne jobben. Bloomfiltre vil alltid identifisere navn som er klassifisert som det ene eller andre “riktig”, altså ingen falske negativer, men den vil også med en viss sannsynlighet større enn null, klassifisere tilfeldige navn som å være “vennlig” eller “fob”, så en del falske positive vil derfor kunne finnes.
- E. At persondataene overføres til en tjener i USA er i seg selv problematisk i forhold til Schrems-II dommen⁹. Vi kan ut fra dokumentasjonen som følger med kildekoden ikke se at det foreligger noen avtaler som gjør at sensitive persondata, som dette programmet lagrer, kan anses som å være oppbevart slik Personvernloven foreskriver.

Noen utilsiktede konsekvenser

Selv om programtillegget antas å være skrevet med de beste hensikter kan det bidra til å sette transpersoner i fare, her nevner vi noen mulige scenarier:

- Transpersoner kan bli brennemerket som “transvennlig” uten deres samtykke.
- Samfunnsdebattanter kan bli brennemerketsom transfobe på et utilstrekkelig grunnlag.

⁸ <https://docs.aws.amazon.com/AWSEC2/latest/UserGuide/using-regions-availability-zones.html>

⁹ <https://www.datatilsynet.no/aktuelt/aktuelle-nyheter-2020/sos-om-nye-regler-for-overforing/>

- En bruker av vedlegget kan anta at noen som er markert som transvennlig selv er trans. Dette vil kunne bidra til å “oute” sårbare personer før de selv er klare for en slik åpenhet.
- Transfobe og andre samfunnsdebattanter kan bruke programvaren for å etablere en liste over personer som målskiver for online mobbing, doxxing, cyberstalking, og til og med fysiske angrep. Noe som allerede har skjedd.
- Slik bruk av programmet for å identifisere personer som mål for hatefulle ytringer eller trusler vil i så fall gjøre programmet til et verktøy for å begå kriminelle handlinger i strid med Straffelovens paragraf §185 om hatefulle ytringer.

Hvorvidt programtillegget er skrevet med de beste hensikter er imidlertid ukjent. Vi har ingen grunn til å anta det, det er også fullt mulig at tjenesten drives av transfobe som ønsker å kartlegge sine motstandere. Fravær av informasjon om hvem som driver tjenesten bak tillegget gjør at vi ikke vet.

Avsluttende bemerkninger

EFNs interesse i saken er utelukkende bruddet på norsk og europeisk personvernlovgivning.

Vi ber med dette Datatilsynet vurdere lovligheten ved alle sider av dette programmet, både bruk og distribusjon, og vurdere hvilke tiltak som kan rettes mot utgiver, distributør eller brukere for å sørge for at programmet endres så bruken blir i henhold til norsk lov, eventuelt at distribusjon stoppes, eller andre tiltak som Datatilsynet finner vil være hensiktsmessige.

Med vennlig hilsen

Elektronisk Forpost Norge (EFN)

Kontaktopplysninger:

Bjørn Remseth
Tlf: 47 90 01 84
Elektronisk kontakt:
rmz@efn.no

Knut Yrvin
Tlf: 93 47 95 61
Elektronisk kontakt:
knuty@efn.no